č. j. 7 A 52/2001- 42

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K
J M É N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Ludmily Valentové v právní věci žalobce **PhDr. V. Š.**, zast. advokátem JUDr. Jiřím Římalem, AK Areál Výstaviště 67, Praha 7, proti žalovanému **Komisi pro cenné papíry,** Washingtonova 7, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 2. 2001 č. j. 212/12839/2000

t a k t o:

I. Rozhodnutí Prezídia Komise pro cenné papíry ze dne 2. 2. 2001 č. j. 212/12839/2000 **s e z r u š u j e** pro nezákonnost a věc **s e v r a c í** k dalšímu řízení.

II. Rozhodnutí Komise pro cenné papíry ze dne 18.8.2000 č. j. 212/5754/1/R/2000 **s e z r u š u j e** pro nezákonnost.

III. Žalovaný je **p o v i n e n** uhradit žalobci na nákladech řízení částku 3 150 Kč k rukám právního zástupce žalobce, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobou podanou u Vrchního soudu v Praze dne 25. 4. 2001 se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí prezídia Komise pro cenné papíry ze dne 2. 2. 2001 č. j. 212/12839/2000, kterým mu byla uložena pokuta podle § 37k zákona č. 248/1992 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech, ve znění pozdějších předpisů. Žalobce namítá, že nebylo v řízení prokázáno, že by se dopustil porušení povinností, které je mu dáváno za vinu, a uvádí, že pokuta mu byla uložena v rozporu se zákonem. Současně považuje uloženou pokutu za nepřiměřenou, co do její výše, vzhledem k tomu, že svým jednáním nezpůsobil

společnosti žádnou újmu. Namítá dále procesní pochybení , kterého se správní orgán dopustil, když pochybil ve správném označení účastníka , s nímž bylo řízení zahájeno, resp. ukončeno.

Žalovaný ve svém vyjádření odůvodnil svůj postup, přičemž setrval na svém názoru ze kterého vycházel při vydání rozhodnutí a neshledal důvod, pro který by vydané rozhodnutí odporovalo zákonu.Navrhl proto žalobu zamítnout.

V daném případě se jedná o věc, kterou Nejvyšší správní soud převzal podle ust. § 132 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále s. ř. s.). Řízení o žalobách podaných podle části páté hlavy druhé zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2002, o nichž nebylo rozhodnuto do dne nabytí účinnosti s. ř. s., se dokončí podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s.(ust. § 130 odst.1 s. ř. s.).

Komise pro cenné papíry rozhodnutím č. j. 212/5754/1/R/2000 ze dne 18. 8. 2000 uložila žalobci pokutu podle § 37k zákona o investičních společnostech a investičních fondech ve výši 30 000 Kč za porušení ustanovení § 7 odst. 4 v souvislosti s ustanovením § 17a odst. 2 písm.b) uvedeného zákona. Porušení citovaných ustanovení se měl žalovaný dopustit tím, že nejednal s odbornou péčí, když na mimořádné valné hromadě společnosti C. I. F.dne 30. 11. 1999 neupozornil přítomné akcionáře na skutečnost, že v důsledku toho, že Komise pro cenné papíry neudělila předchozí souhlas s volbou osob navržených na této valné hromadě za nové členy dozorčí rady, bude jejich volba protiprávní, a tedy neplatná. O rozkladu, který žalobce proti tomuto rozhodnutí podal, rozhodlo prezidium Komise pro cenné papíry dne 2. 2. 2001 pod č. j. 212/12839/2000 tak, že rozhodnutí změnilo a uloženou pokutu snížilo na 20 000 Kč.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného včetně řízení, které mu předcházelo a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Podle ust. § 7 odst.4 zákona o investičních společnostech a investičních fondech, pokud investiční fond hospodaří se svým majetkem sám, osoby jednající jeho jménem jsou povinny jednat s odbornou péčí a v souladu se statutem investičního fondu.

Vynaložení odborné péče osobami jednajícími jménem investiční společnosti nebo investičního fondu při obhospodařování majetku podle ust. § 17a odst. 2 cit. zákona potom znamená zejména to, že jednající osoby a) nemanipulují s cenou na veřejných trzích, nezneužívají důvěrných informací, nešíří nesprávné či zavádějící informace, b) jednají čestně, odpovědně a ve prospěch akcionářů či podílníků obhospodařovaných fondů, c) veškeré obchody provádějí za nejlepších podmínek (cena, termíny, úrokové sazby, úvěrová rizika apod.), které jsou prokazatelně doloženy, d) ceny jednotlivých nákupů a prodejů porovnávají vzájemně mezi sebou a s vývojem kurzů a cen uveřejněných veřejnými trhy, e) dokumentují způsob provedení obchodů, kontrolují objektivnost evidovaných údajů a předchází riziku finančních ztrát, f) provádí analýzu ekonomické výhodnosti obchodů z veřejně přístupných informací.

Pojem obhospodařování majetku, k němuž se váže i požadavek „odborné péče“, vychází z ust. § 2 odst. 2 zákona o investičních společnostech a investičních fondech, podle něhož se obhospodařováním majetku rozumí správa majetku a nakládání s ním.

Pokud žalobce namítá nesprávné posouzení svého jednání pod uvedenou skutkovou podstatu, dává mu soud v této věci za pravdu.

Jako podklad pro uložení sankce nelze použít takové meze výkladu „nedodržení odborné péče“, které přesahují rámec znění zákona. Soud nesouhlasí s argumentací žalovaného, který z použití slova *zejména* uvozující demonstrativní výčet činností uvedených v § 17a, dovodil, že pod tyto činnosti lze podřadit jakoukoli činnost a jakékoli jednání osob jednajících jménem společnosti nebo fondu, a to i takové, které nesouvisí s obhospodařováním majetku fondu. Použitý demonstrativní výčet neznamená, že se může jednat o jakoukoli činnost osoby jednající jménem investičního fondu, ale musí jít nepochybně o takovou činnost, která je projevem výkonu podnikání, tzn. kolektivního investování investičního fondu tak, jak je vymezuje ust. § 2 zákona o investičních společnostech a investičních fondech. Za takovou činnost nelze dle názoru soudu považovat neupozornění na možné právní důsledky volby dozorčí rady.

Soud si je vědom snahy žalovaného správního orgánu účinně a důsledně chránit práva akcionářů investičního fondu, avšak sankční kompetence lze uskutečňovat pouze striktně v mezích zákona. Povinnost upozornit akcionáře na neplatnost volby, po té, co byli tito žalobcem před prováděnou volbou srozuměni se skutečností, že navrhovaným členům dosud nebyl udělen souhlas Komise pro cenné papíry s jejich volbou (tudíž důsledek absence nezbytného souhlasu jim musel být znám), nelze dle názoru soudu dovodit z ust. § 7, resp. 17 zákona o investičních společnostech a investičních fondech, ale ani z obecných ustanovení o povinnostech statutárních zástupců z obchodního zákoníku. Poučovací povinnost o platnosti či možné neplatnosti právních úkonů, v případech, kdy přímo v zákoně jsou stanoveny podmínky, s jejichž splněním zákon spojuje platnost určitého právního úkonu, zákon nestanoví.

Dospěl-li soud k závěru, že žalobce svým jednáním, spočívajícím v tom, že neupozornil akcionáře na skutečnost neplatnosti volby členů dozorčí rady, nemohl porušit ust. § 17a odst. 2 písm. b) a ust. § 7 odst. 4 zákona o investičních společnostech a investičních fondech, nepovažuje již za nutné zabývat se na tomto místě polemikou žalobce a žalovaného o obsahu slov jednat čestně, odpovědně a ve prospěch akcionářů.

Podle ustanovení § 37k zákona o investičních společnostech a investičních fondech lze uložit členům představenstva, dozorčí rady, prokuristům, zaměstnancům, nuceným správcům nebo likvidátorům investiční společnosti nebo investičního fondu, kteří zaviněně závažně nebo opětovně porušují anebo porušovali své povinnosti pokutu podle stupně závažnosti porušení a formy zavinění až do výše 100 000 Kč.

Za použití gramatického výkladu uvedeného ustanovení je zřejmě, že předpokladem pro uložení sankce je trvalost protiprávního jednání *(porušují)* anebo opakovanost porušení povinností *(porušovali)* v minulosti. Zákonodárce tak zcela jednoznačně vyjádřil svůj úmysl použitím nedokonavého vidu uplatnit sankci vůči jednotlivým fyzickým osobám v případech striktně vymezených vyznačujících se trvalostí a opakovaností a odlišuje tak důvody pro uložení pokut fyzickým osobám od důvodů, které jsou obsaženy v § 37, podle kterého se postupuje při ukládání sankcí investiční společnosti, investičnímu fondu nebo depozitáři. Z dikce odst. 1 uvedeného ustanovení vyplývá, že předpokladem uložení sankce nebo opatření k nápravě v případě právnické osoby, je kromě trvání stavu i pouhá jedinečnost porušení dokonaného (… *porušují nebo porušily své povinnosti…).*

Řízení o uložení sankce bylo zahájeno a vedeno pouze pro jednorázové konání, resp. nečinnost (neupozornění), tzn. nikoli pro protiprávní stav trvající a ani protiprávní stav opakovaný.

Soud tak dospěl k závěru, že nebyly dány zákonné předpoklady pro uplatnění sankce podle § 37k zákona o investičních společnostech a investičních fondech.

Ze shora uvedených důvodů soud zrušil rozhodnutí žalovaného i správního orgánu, který rozhodoval v prvním stupni, bez jednání rozsudkem podle § 76 odst. 1 písm. a) a § 78 odst. 1 a 3 s. ř. s. a věc vrátil k dalšímu řízení.

O nákladech řízení rozhodl soud v souladu s ust. § 60 odst.1 s. ř. s. a dle zákona č. 177/1996 Sb., advokátní tarif ve změně pozdějších předpisů a přiznal žalobci částku 3150 Kč, která spočívá v zaplacení soudního poplatku v částce 1000 Kč, 2x 1000 Kč po hlasování a 2x 75 Kč paušální náhrady (§ 10, 11, 13 zákona č. 177/1996 Sb.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné (§ 53 odst.3 s. ř. s.).

V Brně dne 28. 8. 2003

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu